

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Oboer/130/2015
Identifikačné číslo spisu:	8411202474
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8411202474.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 36 432 105, zastúpený advokátskou kanceláriou verita, s. r. o., so sídlom Miletičova 5B, Bratislava, IČO: 35 940 875, proti povinnému: M. J., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom G. č.XXX, zomrelému XX. XX. XXXX, o vymoženie 830,24 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Kežmarok č. k. 8Er/356/2011, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k.11CoE/22/2013-59 z 26. marca 2013, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Kežmarok uznesením č. k. 8Er/356/2011-42 z 28. 11. 2012 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie [§ 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok)] na základe rozhodcovského rozsudku označeného v žiadosti súdneho exekútora. V odôvodnení konštatoval, že v danom prípade bola uzatvorená úverová zmluva, ktorú treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Jej súčasťou bola rozhodcovská doložka, ktorá so spotrebiteľom nebola osobitne dojednaná, splývala s ostatnými štandardnými podmienkami tejto formulárovej zmluvy a v neprospech spotrebiteľa vytvorila nerovnováhu práv a povinností a odoprela mu možnosť domáhať sa svojich práv v konaní pred všeobecným súdom. Takáto doložka je v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách neplatná. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok, ktorý preto nie je vykonateľný exekučný titul.

Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 11CoE/22/2013-59 z 26. 03. 2013 uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.) ako vecne správne potvrdil. Konštatoval, že rozhodcovský rozsudok, vydaný v spotrebiteľskej veci, je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva, či

už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. V prejednávanej veci formulovaná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ako to správne skonštatoval súd prvého stupňa. Spotrebiteľ bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu na rozhodcovskom súde a vydaný rozhodcovský rozsudok mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre exekútora, pričom rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ nevyjednal a objektívne splynula s ostatnými štandardnými podmienkami, naformulovanými oprávneným. Odvolací súd ďalej uviedol, že ak vo veci rozhodoval rozhodca bez platnej rozhodcovskej zmluvy, kde nepostačuje odkaz na všeobecné obchodné podmienky, vo veci rozhodoval neprávomocný orgán, dôsledkom čoho je, že oprávnený potom nemá titul na vedenie exekúcie podľa § 41 Exekučného poriadku.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol oprávnený dovolaním (ďalej aj dovolateľ), v ktorom žiadal napadnuté uznesenie buď zmeniť alebo zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, pretože súdy v danej veci: (a) rozhodovali vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O. s. p.), (b) rozhodovali napriek tomu, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), (c) rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O. s. p.), (d) odňali oprávnenému možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.), (e) konanie zaťažili tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a (f) svoje rozhodnutia založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Poznamenal, že jeho dovolanie je prípustné aj v zmysle § 283 ods. 3 O. s. p.

Povinný sa k dovolaniu oprávneného písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p., pred tým, než by pristúpil k preskúmaniu dovolaním napadnutého uznesenia, zisťoval, či sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať.

Z uznesenia Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 3D/114/2013, Dnot/126/2013 z 31. 03. 2015 v právnej veci prejednávania dedičstva po poručiťovi M. (ďalej len „uznesenie o dedičstve“) Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že povinný zomrel 08. 04. 2013. Týmto uznesením o dedičstve bolo dedičské konanie zastavené z dôvodu, že poručiťel nezanechal žiaden majetok (§ 175h ods. 1 O. s. p.). Uznesenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť 08. 04. 2015.

Podľa § 19 O. s. p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 243c O. s. p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia.

V zmysle § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania), aby súdne konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie.

Medzi základné procesné podmienky (okrem iných), ktoré má súd povinnosť skúmať aj bez návrhu po celý čas konania, je splnenie podmienok civilno-procesnej subjektivity, t.j. spôsobilosti byť účastníkom konania. Spôsobnosť byť účastníkom konania znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkom priznáva, resp. ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka).

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 veta prvá O. s. p.).

Ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať (§ 107 ods. 1 O. s. p.). Konanie súd preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporca zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, prípadne s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide a to len čo sa skončí konanie o dedičstve, ak povaha veci nepripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr (§ 107 ods. 3 O. s. p.).

V danej exekučnej veci povinný zomrel 08. 04. 2013 pred začatím konania o dovolaní oprávneného doručenom súdu prvého stupňa 22. 05. 2013. So zreteľom na túto skutočnosť a na dôvod zastavenia dedičského konania, je nepochybné, že v danom prípade nie sú žiadne subjekty (dedičia), ktoré vstúpili do procesnoprávneho postavenia nebohého povinného. Povinný stratil smrťou spôsobilosť byť účastníkom konania, a to ešte pred podaním dovolania oprávneným. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní oprávneného zastavil podľa § 243c O. s. p. v spojení s § 107 ods. 1 O. s. p. a § 104 ods. 1 O. s. p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.